

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 431
van **ELS ROBEYNS**
datum: 3 maart 2015

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Gezinszorg - Urencontingent 2014

De vraag naar gezinszorg neemt alsmaar toe, en gezinnen en bejaarden in staat stellen om zo lang mogelijk in hun vertrouwde thuisomgeving te functioneren is een voorname en nobele doelstelling.

Zowel de openbare als de private initiatiefnemers die gezinszorg aanbieden, kunnen dit enkel en alleen doen wanneer ze gebruik kunnen maken van subsidies van de Vlaamse overheid.

Ieder jaar wordt het aantal subsidiabele uren voor gezinszorg vastgelegd en uitgebreid.

1. Welke concrete initiatieven werden in 2014 genomen om het aanbod aan voorzieningen gezinszorg af te stemmen op de toegenomen vraag?
2. Hoe vertaalden deze initiatieven zich in uitbreiding van het totale urencontingent?
3. Welke financiële middelen werden in 2014 vrijgemaakt voor gezinszorg?
4. Welke verhouding tussen openbare en private initiatieven werd bij de uitbreiding van het totale urencontingent in 2014 gehanteerd? Hoe liggen deze verhoudingen per provincie?
5. Welke criteria werden gehanteerd bij de verdeling van bijkomende uren in 2014 tussen openbare en private initiatieven?
6. Zorgt het huidige contingent gesubsidieerde uren gezinszorg voor een homogene verdeling over Vlaanderen? Zo neen, zijn er nog witte vlekken en welke acties worden ondernomen om die weg te werken?
7. Beantwoorden de huidige programmatienormen inzake gezinszorg aan de behoefte?

ANTWOORD

op vraag nr. 431 van 3 maart 2015

van **ELS ROBEYNS**

1. Om een antwoord te bieden aan de toegenomen vraag naar gezinszorg, werden er in 2014 extra middelen voorzien voor gezinszorg. In 2014 was er een extra budget van 9.184 duizend euro waarvan 500 duizend euro voor personen met een handicap die beschikken over een ondersteuningsplan (DOP).
2. In 2014 bedroeg de uitbreiding van het urencontingent gezinszorg 1,79% of 309.717 uren.
3. In 2014 bedroeg het beschikbare totaalbudget voor gezinszorg 524.767.655 euro.
4. Het uitgangspunt bij de verdeling van de extra uren gezinszorg is dat 18% van de uitbreiding van gezinszorg naar de openbare sector gaat en 82% van de uitbreiding naar de private sector. Dat weerspiegelt de effectieve verhouding openbare/private sector gezinszorg.

De verhouding tussen de openbare en de private diensten per provincie kan enkel berekend worden op basis van de effectief gepresteerde uren. De gegevens van 2014 zijn nog niet beschikbaar. Op basis van de effectief gepresteerde uren in 2013 liggen de verhoudingen openbaar/privaat per provincie als volgt:

Provincie	Openbaar (%)	Privaat (%)
Antwerpen	37,83	62,17
Limburg	24,15	75,85
Oost-Vlaanderen	12,40	87,60
Vlaams-Brabant	28,29	71,71
West-Vlaanderen	6,45	93,55

5. De algemene uitgangspunten voor de verdeling van de extra uren over de erkende diensten zijn de volgende:
 - de verdeling 82% (private diensten) – 18% (openbare diensten) blijft gerespecteerd;
 - schaalgrootte van de dienst: diensten met minder dan 10 VTE verzorgend personeel in dienst krijgen voorrang;
 - voorafname voor diensten die werkzaam zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: een dienst die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest krijgt wel pas opnieuw een voorafname zodra het al toegekende urencontingent voor 80% effectief benut is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
 - voorafname voor openbare diensten die actief zijn in de Vlaamse Rand;
 - een erkende dienst die er niet in slaagt om in de voorgaande drie jaar gemiddeld 90% van zijn urencontingent te benutten, krijgt geen bijkomende uren (want heeft immers nog een groeipotentieel van minstens 10%);
 - de uren die vrijkomen door een afbouw van uren of een stopzetting van de dienst en waaraan geen hulpverlening aan gebruikers gezinszorg (meer) gekoppeld is, worden teruggegeven aan de sector waartoe ze behoorde (openbaar of privaat). Indien er wel nog hulpverlening aan gekoppeld is, blijven deze uren in het

werkingsgebied van de dienst die afbouwt of stopt. Deze uren worden verdeeld over de diensten die er werkzaam zijn met minstens 1 VTE verzorgend personeelslid (1539 uren).

In 2014 is 9,69% van de extra uren gezinszorg (29.093 uren) gegaan naar de nieuwe initiatieven, die erkend werden vanaf 1 januari 2012. Deze diensten moeten kunnen groeien naar 10 VTE of 15.390 uren gezinszorg (nieuwe erkenningsnorm sinds 1 januari 2010). Er werden extra uren gezinszorg aan de nieuwe initiatieven van 2012 toegekend tot ze een urencontingent van 15.390 uren (10 VTE verzorgend personeel) hadden.

Er werden 4617 onbenutte uren aan de private sector teruggegeven en 5000 onbenutte uren aan de openbare sector.

Voor het verlenen van gezinszorg, gedurende maximaal 3 maanden, aan een gebruiker die een ondersteuningsplan van een DOP heeft, werden er 16.015 uren extra voorbehouden. In totaal zijn er 32.265 DOP-uren. Deze uren werden meegenomen bij de verdeling van de extra uren gezinszorg.

In het kader van de overdracht van de middelen "interne staatshervorming" werden er nog 7.124 uren aan de openbare sector toegekend en 2.431 uren aan twee private diensten.

Bij de verdeling van de extra uren over de openbare diensten heeft elke dienst die geen urencontingent voor 10 VTE verzorgend personeel had, de gevraagde uitbreiding ontvangen (30.180 uren). Ook openbare diensten die werkzaam zijn in de Vlaamse Rand, hebben hun gevraagde uitbreiding ontvangen (2004 uren).

De resterende uren werden verdeeld over de openbare diensten die voldeden aan volgende criteria:

- werkzaam zijn in de regionaal stedelijke gebieden waarvan de programmatie nog niet volledig ingevuld is;
- de gemiddelde realisatiegraad urencontingent voor de periode 2010-2012 is hoger dan 90%.

De invulling van de programmatie werd bekeken tot op het niveau van een regionale stad, zoals gedefinieerd in het Zorgregiodecreet van 23 mei 2003. Hierbij werd er rekening gehouden met de gepresteerde uren gezinszorg in 2012 (gegevens Vesta - exclusief gelijkgestelde uren), en voor 80% met de invulling van de programmatie gezinszorg en voor 20% met de invulling van de programmatie residentiële zorg. In elke regionale stad was er nog ruimte.

De verhoudingen die gehanteerd werden over de regionale steden bij de verdeling van de extra uren gezinszorg zijn:

Regionale stad	2014 Procentuele verhouding (%)
Aalst	7,83
Antwerpen	17,65
Brugge	7,16
Brussel (zonder Brussel)	18,03
Genk	2,91

Gent	9,6
Hasselt	5,71
Kortrijk	3,5
Leuven	3,46
Mechelen	9,69
Oostende	6,37
Roeselare	0,01
Sint-Niklaas	6,19
Turnhout	1,89
Totaal	100

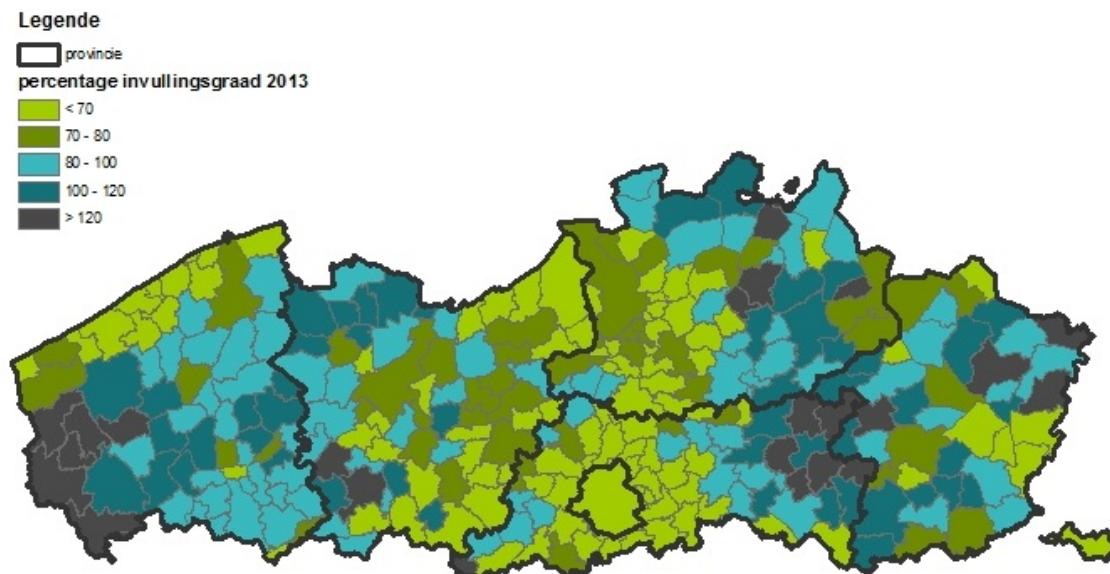
Op deze manier konden de resterende uren, verdeeld worden over 10 erkende openbare diensten (28.732 uren).

Bij de private diensten is de verdeling van het extra urencontingent gezinszorg op niveau van een regionale stad gebeurd. Enkel de private diensten die een gemiddelde realisatie van het toegekende urencontingent van 90% over de voorbije drie jaar hadden gerealiseerd, werden meegenomen (226.894 uren).

Van één private dienst werd de erkenning ingetrokken (15.599 uren) en één openbare dienst heeft zijn hulpverlening afgebouwd (10.311 uren). Aan de uren van deze diensten was er nog hulpverlening verbonden. Om de continuïteit van de hulpverlening te verzekeren, werden deze uren verdeeld over de diensten die er werkzaam waren met minstens 1 VTE verzorgend personeelslid (1539 uren).

6. Zoals uit onderstaande kaart blijkt zijn er regio's met een lagere en regio's met een hogere invulling dan voorzien in de programmatie. Bij de toewijzing van de extra uren gezinszorg wordt er dan ook rekening gehouden met de invulling van de programmatie in de regio's.

Aantal gepresteerde uren gezinszorg ten opzichte van geprogrammeerde uren (%) per gemeente, Vlaams Gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2013

De invulling van de programmatie is niet alleen een kwestie van voldoende uren gezinszorg ter beschikking te hebben, maar er is ook nood aan voldoende gekwalificeerd personeel om deze uren te presteren.

De campagnes uitgewerkt onder impuls van de zorgambassadeur Lon Holtzer, bevatten ook de promotie van het beroep van verzorgende in de gezinszorg.

7. Op dit moment is de huidige programmatie het enige werkinstrument om de (toekomstige) noden aan gezinszorg in te schatten.

Ondanks het feit dat deze programmatie nog verfijnd kan worden, geeft ze toch een indicatie van de nood aan gezinszorg.

De programmacijfers worden per provincie en per gemeente vastgelegd op basis van de leeftijd van de inwoners:

- per inwoner van de leeftijdsgroep tot 59 jaar: 0,62 uur per jaar;
- per inwoner van de leeftijdsgroep vanaf 60 tot en met 64 jaar: 1,68 uur per jaar;
- per inwoner van de leeftijdsgroep vanaf 65 tot en met 74 jaar: 4,58 uur per jaar;
- per inwoner van de leeftijdsgroep vanaf 75 tot en met 84 jaar: 17,5 uur per jaar;
- per inwoner van de leeftijdsgroep vanaf 85 jaar: 40 uur per jaar.

Voor de berekening van die programmacijfers wordt uitgegaan van de bevolkingsprojecties voor het jaar volgend op het jaar waarop de programmatie betrekking heeft.